

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opole, 24.06.2026 r.

Szanowna Pani

Przewodnicząca regionalnego komitetu rozwoju ekonomii społecznej

Dotyczy: stosowania art. 21 ustawy o ekonomii społecznej przez Powiatowe Urzędy Pracy

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2023–2026 zwraca uwagę na problem niewystarczającego wykorzystania instrumentów przewidzianych w art. 21 ustawy o ekonomii społecznej przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Do Komitetu docierają sygnały od przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji wspierających rozwój ekonomii społecznej, wskazujące, że w 2026 roku znaczna część Powiatowych Urzędów Pracy nie zaplanowała realizacji działań wynikających z art. 21 ustawy o ekonomii społecznej na odpowiednią skalę. Szczególnie niepokojące są przypadki urzędów, które kolejny rok nie uwzględniają tego instrumentu w swoich planach działania oraz nie zabezpieczają środków finansowych na jego realizację.

W ocenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej sytuacja ta ogranicza możliwości skutecznej aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz hamuje rozwój przedsiębiorstw społecznych, które odgrywają istotną rolę w lokalnych systemach usług społecznych i na lokalnych rynkach pracy.

W związku z powyższym Komitet rekomenduje podjęcie działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania instrumentów przewidzianych w art. 21 ustawy o ekonomii społecznej, w tym zapewnienia odpowiednich środków finansowych w budżetach Powiatowych Urzędów Pracy.

UZASADNIENIE

W związku z realizacją działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego wskazuje na potrzebę szerszego i bardziej systemowego stosowania art. 21 ustawy o ekonomii społecznej.

Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej stworzyło trwałe podstawy systemowego wsparcia przedsiębiorstw społecznych, umożliwiając finansowanie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym nie tylko ze środków europejskich, ale również z krajowych instrumentów wsparcia, takich jak Fundusz Pracy czy środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Jednocześnie ustawa wzmocniła współpracę pomiędzy instytucjami rynku pracy, jednostkami samorządu terytorialnego oraz podmiotami ekonomii społecznej. Współpraca ta powinna sprzyjać efektywnemu wykorzystywaniu instrumentów aktywizacyjnych, w tym rozwiązań przewidzianych w art. 21 ustawy.

W ocenie Komitetu stosowanie tego instrumentu przyczynia się do budowy spójnego systemu wsparcia, w którym środki Funduszu Pracy stanowią integralny element polityki rozwoju ekonomii społecznej oraz aktywizacji zawodowej osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Doświadczenia z dotychczasowej realizacji instrumentu wskazują, że jego wykorzystanie przyczynia się zarówno do wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych, jak i do poprawy trwałości miejsc pracy tworzonych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W szczególności należy podkreślić następujące korzyści wynikające ze stosowania art. 21 ustawy o ekonomii społecznej:

1. Wysoka efektywność zatrudnieniowa

Wsparcie realizowane na podstawie art. 21 umożliwia tworzenie stabilnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, które często charakteryzują się większą trwałością niż zatrudnienie subsydiowane w sektorze komercyjnym. Instrument ten pozwala na długofalowe planowanie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i zwiększa ich potencjał zatrudnieniowy.

2. Skuteczna reintegracja społeczno-zawodowa

Art. 21 jest instrumentem dobrze dopasowanym do potrzeb osób oddalonych od rynku pracy, w tym osób długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Refundacja części kosztów zatrudnienia odpowiadających składkom na ubezpieczenia społeczne zwiększa możliwości finansowe przedsiębiorstw społecznych, umożliwiając im realizację działań reintegracyjnych i wspierających rozwój kompetencji pracowników.

3. Wzmacnianie lokalnej ekonomii społecznej

Środki kierowane do przedsiębiorstw społecznych przyczyniają się do rozwoju lokalnych usług społecznych, wzmacniają potencjał organizacji działających na rzecz mieszkańców oraz budują trwałe struktury wspierające integrację społeczną. Efektywne wykorzystanie środków Funduszu Pracy wskazuje, że instrument ten generuje znaczące korzyści społeczne i ekonomiczne dla lokalnych społeczności.

4. Komplementarność z innymi instrumentami wsparcia

Art. 21 stanowi ważne uzupełnienie działań realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków europejskich oraz krajowych programów wspierania ekonomii społecznej. Instrument ten pozostaje komplementarny wobec dotacji na tworzenie miejsc pracy, wsparcia pomostowego oraz programów resortowych skierowanych do przedsiębiorstw społecznych.

PODSUMOWANIE

Mając na uwadze powyższe argumenty, Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego rekomenduje:

- dalsze promowanie stosowania art. 21 ustawy o ekonomii społecznej wśród Powiatowych Urzędów Pracy;
- wzmacnianie wytycznych i rekomendacji dotyczących wykorzystania tego instrumentu;
- zapewnienie odpowiednich i stabilnych środków finansowych umożliwiających jego szersze wdrażanie;
- traktowanie instrumentów przewidzianych w art. 21 jako istotnego elementu polityki rynku pracy ukierunkowanej na włączenie społeczne i rozwój ekonomii społecznej.

W ocenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej instrument określony w art. 21 ustawy o ekonomii społecznej posiada znaczący potencjał rozwojowy i powinien być wykorzystywany w sposób możliwie szeroki i systemowy. Jego efektywne wdrażanie może stanowić jeden z kluczowych elementów wspierania zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzmacniania przedsiębiorstw społecznych w regionie.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej
Województwa Opolskiego na lata 2023–2026

Uchwała nr 2/RKRES/2026
Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego
z dnia 24.06.2026 r.
w sprawie przekazania przewodniczącej Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii
Społecznej stanowiska dotyczącego problemów ze stosowaniem art. 21 ustawy
o ekonomii społecznej przez Powiatowe Urzędy Pracy

Na podstawie §4 pkt 10 Uchwały nr 8463/2022 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 12 grudnia 2022 r. w sprawie określenia organizacji, kosztów funkcjonowania oraz trybu powołania członków i działania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego, Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§1

Postanawia się przekazać przewodniczącej Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej stanowisko Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego z dnia 27.05.2026 r., dotyczącego problemów ze stosowaniem art. 21 ustawy o ekonomii społecznej przez Powiatowe Urzędy Pracy, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Opolskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Regionalnego Komitetu
Rozwoju Ekonomii Społecznej
Województwa Opolskiego

